Bob Geurts van Kessel

HET KOEKOEKSNEST

Clavis
YOUNG ADULT

HET KOEKOEKSNEST

Bij Clavis Young Adult staan jongeren centraal.
Wij geloven namelijk dat de wereld van morgen er zal uitzien als de dromen van onze jeugd. Het is onze missie om hun leefwereld elke dag zo mooi mogelijk te maken.

Bob Geurts van Kessel
Het Koekoeksnest
© 2025 Clavis Uitgeverij, Hasselt – Amsterdam – New York
Omslagontwerp: Shutterstock (met AI-ondersteuning) en Clavis Studio
Trefw.: coming of age, eenzaamheid, vriendschap, rouw
NUR 285
ISBN 978 90 448 5692 7
D/2025/4124/143
Alle rechten voorbehouden
Tekst- en datamining niet toegestaan

www.clavisbooks.com
www.bobgeurtsvankessel.nl

Bob Geurts van Kessel

HET KOEKOEKSNEST

Clavis

HOE WE OPA BEN HIELPEN VERHUIZEN EN IK EEN BOKKENPOOTJE KREEG

Het Koekoeksnest was broeierig. Je kon misschien al voelen – in mei – dat het de warmste zomer zou worden sinds mensenheugenis, of althans de warmste die ooit door het KNMI gemeten was. Met z'n drieën stonden we naar de spullen van opa Ben te kijken. Papa had een bus gehuurd. Zoveel bezat opa Ben niet meer, het zou met een beetje proppen in één keer mee kunnen. We overlegden hoe we de bus zo efficiënt mogelijk in konden ruimen. In de verte hoorde ik de kerkklokken luiden; ik keek op mijn horloge. Er zou iemand trouwen of er was een begrafenis, want het was tien over drie.

We waren al de hele ochtend bezig. Eerst dronken we koffie en daarna pakten papa en opa Ben de dozen en de tassen in, terwijl ik Lucky uitliet. Toen ik terugkwam, zaten ze alweer aan de koffie. Ze hadden geen haast, zoveel mag duidelijk zijn. Met de lunch aten we boterhammen met kaas en een gebakken ei, dat opa Ben op zijn eigen fornuis bereidde. Ook dat duurde even, want we hadden de keuken als eerste gedaan; alles was al ingepakt. Feitelijk had hij niet meer nodig dan een koekenpan en een spatel, een beetje peper en zout, maar de pan zat onder in een van de dozen en de specerijen kon hij niet meer vinden. Daarom rende ik op en neer om thuis peper en zout te halen.

Nu stonden we voor de open deuren van de bus naar de lege laadruimte te kijken en in plaats van in te laden werd er over-

legd. Waarschijnlijk treuzelde opa Ben omdat hij helemaal niet *wilde* verhuizen. Dat wilden we alle drie niet. Ik had zelf kunnen beginnen met de dozen, maar ik voelde dat we hem zijn tijd moesten geven.

Ik ging op een van de stoelen in het gras zitten, zakte met de achterpoten een stukje weg in de aarde. Naast me zoemden hommels tussen de paarse dovenetels aan de voet van de beukenhaag. De enige schaduw kwam van de grote acacia voor ons huis, daarbuiten was alles zon. We hadden zo lang getreuzeld dat we nu, op het heetst van de dag, het zware werk moesten doen. Liever zat ik binnen, waar het koel was, tenminste in de woonkamer waar de ventilator stond.

Eindelijk was er overeenstemming: de stoelen en de tafel eerst. Daarna de dozen. De losse spullen klemden we tussen de delen van het bed en de wand van de bus. Met een beetje doorpakken waren we in een halfuurtje klaar.

De rit naar het Klein Gaals Verpleeghuis duurde nog geen tien minuten. Nadat we ons hadden aangemeld, parkeerde papa de bus met de achterkant naar de hoofdingang. Met de deuren open was er maar net genoeg ruimte voor mensen om te passeren. De kamer van opa Ben was helemaal aan de andere kant: door een lange gang, voorbij de gezelschapsruimte en de eetzaal en daarachter halverwege de tweede gang. Toen we met zijn spullen door de gangen sjouwden, werden we nagekeken door een oude mevrouw die aan een van de tafels yoghurt zat te eten uit een glazen kommetje. Ze wuifde naar mij en mompelde wat – volgens mij dacht ze dat we voor haar kwamen. Het meeste werk deden papa en ik, opa Ben sjokte achter ons aan.

Het uitladen ging veel vlugger, het leek alsof we minder spullen bij ons hadden dan toen we aan het inladen waren. Terwijl ik de laatste stoel naar achteren bracht, zette papa de bus weg in een van de parkeervakken.

Opa Ben stond in zijn nieuwe kamer zuchtend rond te kijken. Hij gaf me een bokkenpootje uit de trommel die hij al de hele dag bij zich droeg als was het zijn kostbaarste bezit, misschien wel het enige object dat hij feitelijk zelf verhuisde. Papa kreeg als beloning een lauwwarm flesje Heineken dat hij zelf had meegebracht. Opa Ben liet zich voorzichtig zakken in zijn leunstoel, die papa recht voor het raam had gezet. Dan kon hij mooi naar de herten kijken in de omheinde hertenkamp tegenover het verpleeghuis.

Ik kreeg een visioen van opa Ben, die voortaan niets anders meer zou zien dan de herten en de kinderen die 's middags langsfietsten vanuit school. Ik zou er zelf iedere dag voorbijgaan en in het begin nog zwaaien, maar na een tijdje zou ik merken dat hij me niet meer bewust opmerkte en het zwaaien achterwege laten. Dat is ouderdom.

Opa Ben was niet echt mijn opa. We noemden hem zo. Hij was onze buurman zolang ik me kon herinneren; dat was hij al voordat ik geboren werd. Toen heette hij nog gewoon Ben. Hij begon zichzelf *opa Ben* te noemen omdat ik als kleintje zo vaak bij hem over de vloer kwam. Hij paste op mij toen ik nog een baby was en haalde me op van de peuterspeelzaal toen ik drie was. 'Is dat jouw opa?' vroeg de juf en opa Ben antwoordde: 'Jazeker, vandaag wel.'

Dat hij nu in het verpleeghuis moest wonen, was verdrietig. Hij pakte mijn hand en hield die heel lang vast. Het trommeltje lag in zijn schoot. Zijn handen waren van die warme, gekreukelde

opahanden. Ze hadden aderen die dik bovenop lagen, vlak onder de huid, die haast doorzichtig leek en vlekkerig was. Ik hurkte naast hem en voelde dat ik hem moest troosten.

'We komen vaak op bezoek,' zei ik. Papa kwam achter me staan en legde een hand op mijn schouder. 'Juist, jongen.'

Een verpleegster zwierde de kamer binnen.

'Zo, en hoe gaat het hier? Zijn we al helemaal gesetteld?' Ze keek keurend de kamer rond. Haar spitse neus wees alle spullen even aan. Ze droeg een wit jasje met het logo van het verpleeghuis boven een witte broek en klompen. Halflang haar zwiepte om haar gezicht wanneer ze haar hoofd draaide. 'Zal ik uw kleding in de kast hangen?' Ze wachtte niet op antwoord, maar trok de kast naast de wastafel open en begon kleren uit de tassen over te hevelen. 'Misschien wilt u strakjes even rondkijken.'

Opa Ben kneep in mijn hand. Hij staarde onafgebroken uit het raam.

Naast de kledingkast en de wastafel zag ik een laag dressoir. Aan de andere kant van de kamer stonden de delen van het bed dat we nog in elkaar moesten zetten en de tafel met vier stoelen. Dan nog de leunstoel en dat was het, daar moest hij het voortaan mee doen. Ik dacht aan het oude huis, waar hij drie slaapkamers en een badkamer had, en dat was alleen nog maar boven. Beneden volgde ik in gedachten de route door de hal naar de woonkamer en de keuken en verder naar de bijkeuken, vanwaar je weer naar buiten kon door de achterdeur. En dan het erf, de schuur en het kippenhok. Het was enorm als je het vergeleek met deze nauwe kamer. Hoe leeg was het daar nu?

De verpleegster rommelde met toiletspullen, die ze uitstalde op het plankje boven de wastafel, vlak onder de spiegel.

‘Zullen we zo een hapje eten?’ zei papa. Hij kreunde toen hij opstond en hij draaide met zijn heupen terwijl hij één hand in zijn rug duwde.

Opa Ben keek omhoog naar hem en ik zag een vochtige glinstering in zijn ogen.

‘Help me eens even, Daantje.’ Hij greep mijn hand nog steviger vast. Ik zette me schrap en trok uit alle macht. ‘Goed zo, jochie.’ Voor hem bleef ik altijd een kleine jongen, ook al was ik inmiddels zestien.

‘Gaan we even een rondje lopen?’ blaatte de verpleegster. ‘Om zes uur is de maaltijd.’ Ze wees naar de deuropening. ‘Rechts aan het einde van de gang is de eetzaal.’

‘Nou, vandaag slaan we nog even over,’ zei papa. Zijn stem klonk wat harder. ‘Wij eten vandaag bij de Hanzen!’

Het gezicht van de verpleegster betrok.

‘Maar …’

Opa Ben zette het trommeltje op tafel. Hij liet mijn hand los.

‘U komt niet uit het dorp?’ zei papa.

‘Nou, nee, maar –’

‘Hindert niet.’

De verpleegster herpakte zich. ‘Het is gebruikelijk dat de bewoners gezamenlijk in de eetzaal dineren.’

‘Prima, maar vandaag niet. Dat kan wel een dagje wachten, dacht u ook niet?’ Papa bleef altijd beleefd. Ik moest grinniken.

Opa Ben had mijn hand weer beetgenomen. Hij gebaarde naar de deur en zei met overslaande stem: ‘Mogen wij even passeren, vriendelijke mevrouw?’

Papa parkeerde de bus dwars over twee parkeervakken naast het

enige restaurant in het dorp, met de onwaarschijnlijke naam *Hans & Hanz* op het raam, waarbij het staartje van de z sierlijk onder de andere letters door krulde. Daar aten we een half haantje met friet op het terras. Papa bestelde bier voor zichzelf en opa Ben, en vroeg aan mij: 'Daniël, wat dacht je ervan, wil je ook een pilsje? Lijkt me wel verdiend.'

Het was mijn eerste biertje.

Ze praatten over het oude huis en wat er nog gedaan moest worden. De laatste spullen naar de stort. De sleutels. Dat zouden papa en ik de komende dagen allemaal wel regelen. Ze hadden het niet over het verpleeghuis, alsof het de gewoonste zaak van de wereld was. Ik luisterde terwijl ik mijn frietjes in de ketchup doopte. Waarom hadden ze het niet over de nieuwe mensen die zouden komen? Waarom niet over dat akelige verpleeghuis? Waarom deden ze alsof het allemaal zo vanzelfsprekend was? Alles zou immers veranderen, en dat is nooit goed.

Daniëls moeder en oudere broertje zijn bij een ongeluk omgekomen toen hij bijna twee was. Sindsdien woont Daniël met zijn vader afgezonderd aan de rand van het dorp, waar het bos begint. Over hun verdriet praten ze niet. Als hun oude buurman Ben in het verpleeghuis gaat wonen, krijgen ze nieuwe buren. Jason, de zoon van het gezin, sluit vriendschap met Daniël. Jason helpt Daniël uit zijn schulp te kruipen en stelt hem bovendien voor aan de bloedmooie Ellis, die de drie-eenheid compleet maakt. Samen brengen de vrienden hun tijd door in het bos en bij de Reus, de oude zandzuiger. Ze maken plannen voor de toekomst, filosoferen en fantaseren. Maar aan het eind van die onvergetelijke zomer krijgt Daniël een nieuwe klap te verwerken.

Een bijzonder sfeervol, aangrijpend coming-of-ageverhaal over vriendschap en verlies. Een aanrader voor young adults en volwassenen.

www.clavisbooks.com

Clavis

ISBN 978-9044856927

9 789044 856927